

WYMAGANIA EDUKACYJNE
Rok szkolny 2026/2027

Przedmiot: język polski

Poziom / klasa: VII

Imię i nazwisko nauczyciela: Agnieszka Niewczas – Stefańska, Małgorzata Tomczak

I. Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

OCENA ŚRÓDROCZNA/ROCZNA	WYMAGANIA EDUKACYJNE
2 – dopuszczający zapamiętywanie	Ocenę dostateczną otrzymuję, jeśli spełniam wymagania kryterialne na ocenę dopuszczającą oraz: • mówię na temat najważniejszych treści wysłuchanego utworu • rozumiem polecenia • rozpoznaję fragmenty informacyjne i perswazyjne w wysłuchanym tekście • sporządzam w różnych formach notatkę dotyczącą wysłuchanej wypowiedzi • tworzę plan dłuższej wypowiedzi • tworzę wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, w rozprawce z pomocą nauczyciela formułuję tezę, hipotezę oraz argumenty, samodzielnie podaję przykłady do argumentów, potrafię wnioskować • wypowiadam się na temat • staram się zachować poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną tekstu • przygotowuję wywiad • streszczam, skracam, parafrazuję tekst, w tym tekst popularnonaukowy • wyrażam swoje zdanie i umiem je uzasadnić, odnoszę się do cudzych poglądów • piszę opowiadanie odtwórcze i twórcze; wiem, jak umieścić dialog w tekście • opisuję i charakteryzuję postaci rzeczywiste i fikcyjne • stosuję narrację pierwszo- i trzecioosobową • układam tekst o trójdzielnej kompozycji z uwzględnieniem akapitów, stosuję cytaty • wiem, czym jest błąd językowy • znam różnicę między głoską a literą; rozróżniam samogłoski i spółgłoski • definiuję wyraz podstawowy i pochodny, formant, rdzeń, rodzinę wyrazów, wskazuję temat słowotwórczy; wskazuję funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym.

3 – dostateczny zrozumienie	Ocenę dostateczną otrzymuję, jeśli spełniam wymagania kryterialne na ocenę dopuszczającą oraz: • wskazuję podstawowe środki wyrazu artystycznego wypowiedzi, w tym: neologizm, prozaizm, inwokację • rozróżniam takie gatunki poezji, jak pieśń, hymn • identyfikuję elementy świata przedstawionego w utworze • rozumiem znaczenie terminów realizm i fantastyka • odróżniam cechy gatunkowe noweli, powieści, opowiadania, rozpoznaję cechy dramatu jako rodzaju literackiego, w tekście samodzielnie wyszukuję potrzebne informacje w odpowiednich źródłach, • analizuję symbole i alegorie występujące w tekstach kultury • wskazuję w balladzie elementy typowe dla różnych rodzajów literackich • wskazuję elementy tragizmu i komizmu w dziele literackim • piszę na temat, starając się zachować przejrzystą kompozycję logicznej i spójnej wypowiedzi • zachowuję trójdzielną kompozycję dłuższej wypowiedzi, w tym w przemówieniu • rozróżniam środki językowe w zależności od adresata wypowiedzi w oficjalnych i nieoficjalnych sytuacjach mówienia • redaguję rozprawkę z tezą bądź hipotezą, formułuję odpowiednie argumenty i popieram je odpowiednimi przykładami • piszę wywiad • wykazuję dbałość o estetykę zapisu oraz poprawność ortograficzną i interpunkcyjną • dostrzegam błędy językowe i potrafię je skorygować • znam głoski dźwięczne, bezdźwięczne, ustne, nosowe; wiem, na czym polega zjawisko upodobnień pod względem dźwięczności, utraty dźwięczności w wygłosie), dostrzegam rozbieżności między mową a pismem • stosuję wiedzę o częściach mowy w poprawnym zapisie partykuły nie z różnymi częściami mowy, rozpoznaję imięstowy, znam zasady ich tworzenia i odmiany • dokonuję przekształceń z mowy zależnej na niezależną i odwrotnie
4 – dobry zastosowanie	Ocenę dobrą otrzymuję, jeśli spełniam wymagania kryterialne na ocenę dostateczną oraz: • analizuję i rozpoznaję intencję nadawcy wysłuchanego utworu, w tym aluzję, sugestię, manipulację • odczytuję tekst na poziomie przenośnym • uzasadniam przynależność gatunkową różnych utworów literackich • uzasadniam przynależność tekstu prasowego do publicystyki • wyszukuję i porównuję informacje w różnych tekstach, m.in. popularnonaukowych i naukowych • odczytuję sensy przenośne i symboliczne w odbieranym tekście • uzasadniam własne zdanie za pomocą rzeczowych argumentów • piszę na temat, stosując funkcjonalną kompozycję logicznej wypowiedzi, polemizuję ze stanowiskiem innych, formułuję rzeczowe argumenty poparte celnie dobranymi przykładami • w rozprawce dobieram odpowiednie argumenty, w których odwołuję się do kontekstu literackiego, popieram je odpowiednimi przykładami

	- opisuję dzieło malarskie z odniesieniem do odpowiednich kontekstów; podejmuję próbę interpretacji tekstu kultury, np. obrazu, plakatu, grafiki w tekstach własnych wykorzystuję różne formy wypowiedzi, w tym mowę zależną i niezależną w celu dynamizowania akcji i charakteryzowania bohatera analizuję elementy językowe w tekstach kultury (np. w reklamach, plakacie, w piosence) - dostrzegam zróżnicowanie formantów pod względem ich funkcji, rozumiem różnicę między realnym a słowotwórczym znaczeniem wyrazów, znam zasady tworzenia wyrazów złożonych
5 – bardzo dobry analiza	Ocenę bardzo dobrą otrzymuję, jeżeli spełniam wymagania kryterialne na ocenę dobrą oraz: - interpretuję wysłuchany tekst, uwzględniając intencję jego nadawcy - ustosunkowuję się do różnych sposobów oddziaływania tekstu na odbiorcę, takich jak perswazja, manipulacja itp. - określam funkcję środków artystycznego wyrazu, a zwłaszcza symbolu i alegorii - interpretuję symbole występujące w różnych tekstach kultury - udowadniam swoje racje za pomocą rzeczowych argumentów ułożonych w logiczny wywód - aktywnie uczestniczę w dyskusji, używając środków językowych wyrażających stosunek mówiącego do przedstawianych treści i nawiązując do wypowiedzi przedmówców, podejmuję próby prowadzenia dyskusji - charakteryzuję postać fikcyjną, oceniam i wartościuję jej zachowania i postawy w odniesieniu do ogólnie przyjętych norm moralnych - piszę wypowiedzi logiczne, spójne i przejrzyste pod względem kompozycyjnym i poprawne pod względem językowym, stylistycznym, ortograficznym oraz interpunkcyjnym - dobieram odpowiednie słownictwo, tworzę tekst wyrażający intencje nadawcy - posługuję się odpowiednimi argumentami i przykładami w celu uzasadnienia własnego zdania - posługuję się bogatym słownictwem, redaguję różne formy wypowiedzi, m.in. opowiadanie z elementami dialogu i monologu, opisu, charakterystyki, zróżnicowane stylistycznie i funkcjonalnie opisy, recenzję i notatkę (różnorodne postaci) oraz pisma użytkowe - odwołuję się do kontekstów, tworzę rozprawkę z tezą lub hipotezą, świadomie stosuję wiedzę językową w zakresie treści materiałowych przewidzianych programem nauczania w zakresie fonetyki, fleksji, składni, słownictwa
6 – celujący tworzenie i ewaluacja	Ocenę celującą otrzymuję, jeśli spełniam wymagania kryterialne na ocenę bardzo dobrą oraz: - analizuję i wykorzystuję w nowych sytuacjach dydaktycznych informacje wybrane z wysłuchanego tekstu - krytycznie oceniam i wartościuję treści, zachowania i postawy przedstawione w utworach w odniesieniu do systemu moralnego i etycznego - samodzielnie buduję spójne, logiczne, rzeczowe wypowiedzi na podany temat, w których przedstawiam własne stanowisko, lub za pomocą popartych przykładami argumentów uwzględniających różne konteksty kulturowe dowodzę przyjęte racje, aktywnie uczestniczę w dyskusji jako dyskutant lub przewodniczący, rzeczowo przedstawiam swoje stanowisko i wnioski - interpretuję głosowo wygłaszany z pamięci lub czytany tekst, uwzględniając funkcję zastosowanych środków stylistycznych - oceniam pracę innych, przedstawiam krytyczną, rzeczową refleksję wynikającą z wnikliwej analizy wykonanych zadań i erudycji polonistycznej, piszę wypowiedzi oryginalne pod względem sposobu ujęcia tematu, w tym rozprawkę z hipotezą; wykazuję się szczególną dbałością o poprawność językową, bezbłędny zapis, logiczną kompozycję - tworzę oryginalne notatki, posługując się bogatym słownictwem - redaguję dłuższe formy wypowiedzi

	• podejmuję próby własnej twórczości literackiej• samodzielnie poszerzam wiedzę językową i wykorzystuję ją we własnych wypowiedziach

II. Interpretacja poziomów ocen:

- **Ocena 2 – dopuszczający:** Uczeń odtwarza podstawowe fakty, pojęcia, definicje, terminy (wymienia, wskazuje, rozpoznaje)
- **Ocena 3 – dostateczny:** Uczeń rozumie i wyjaśnia sens informacji (opisuje, streszcza, porównuje)
- **Ocena 4 – dobry:** Uczeń wykorzystuje wiedzę w typowych sytuacjach, rozwiązuje standardowe zadania
- **Ocena 5 – bardzo dobry:** Uczeń analizuje związki (porównuje, argumentuje i uzasadnia) oraz ocenia rozwiązania i wyciąga wnioski
- **Ocena 6 – celujący:** Uczeń samodzielnie tworzy nowe rozwiązania, formułuje wnioski i rozwiązuje nietypowe zadania

III. Uwagi:

- Każdy wyższy poziom obejmuje wymagania z niższych poziomów
- Dokument stanowi podstawę do oceniania klasyfikacyjnego